

ELENA CEAUȘESCU, NASĂ DE CUMETRIE

Un senzațional secret al perioadei ceaușiste. Puțini știu că, în 1984 la Iași, Elena Ceaușescu a botezat un copil. Cum era și firesc, a avut loc, în mare taină, o ceremonie religioasă. Atunci, tovarășa și-a îndeplinit cu maximă răspundere sarcinile ce i-au revenit ca nașă. A ținut copilul în brațe, a pupat crucea și a făcut cam tot ce mai trebuia făcut. În 1989, două persoane din staff-ul de partid au venit și le-au spus cumetriilor de la Iași ai cuplului Ceaușescu să se pregătească să meargă la București, pentru a li se da o casă, mai precis o vilă, și altele necesare pentru locuință, dar și multe alte lucruri trebuincioase pentru copii. Acțiunea cu pricina a trenat și acest fapt nu a mai avut loc.

La ceremonialul religios al botezului, titulara Cabinetului 2 al regimului de tristă (pentru unii, frumoasă) amintire, s-a închinat în fața unui (se presupune) securist, așa-zisul popă, s-a aplecat deasupra crucei din aur, sau din ce alt metal nobil o fi fost, spune cumătra sa de la Iași. Și tot ea povestește cum Elena Ceaușescu și-a făcut cruce, a mângâiat bebelușul în brațe, a stat cu Ana Ursache, mama fetiței Elena-Daniela. La taclale și i-a dat sfaturi cumetrii în timp ce serveau cu puțini invitați masa, iar la final a completat un cec și a condus-o pe femeie la mașină.

Al 20-lea copil al mamei eroine „absolute” a României

Vă veți întreba cine a fost norocoasa mamă și cine (este și astăzi) însemnatul copil. Ei bine, Ceaușescu s-a orientat bine, a mers pe făgașul propagandei comuniste, cum se zice, ce deschisese deja de câțiva ani cariera media-

tică a Anei Ursache, femeia care a dat naștere la 21 de copii. Nu toți rămași în viață, dar, în orice caz, mulți. Oricum, e recordmena absolută a României, o candidată cu mari șanse la podiumul european de profil și, cine știe, poate chiar o aspirantă la un loc fruntaș în topul mondial al breslei. Un caz cu totul și cu totul special al României, despre care prea puțin s-a vorbit. Fina Eleni Ceaușescu, Elena-Daniela Mihoianu, după numele tatălui său, cu care mama sa nu s-a căsătorit, s-a născut la 2 februarie 1984, ea fiind al 20-lea copil născut. Botezul a avut loc în luna martie. Bineînțeles că Ceaușescu era informat cu privire la faptul că acest prunc este unul deosebit, „purtând” un număr rotund și impresionant pe față: 20. De aceea a ales să boteze acest copil, și nu altul. Din motive de propagandă comunistă. Despre Ana Ursache facem vorbire în detaliu într-un articol separat. Dacă până acum v-am prezentat doar prim-planuri și lucrurile importante precum botezul, să o luăm sistematic începând din culise, prezentând pas cu pas desfășurarea ceremonialului de botez la care a participat cu avânt Elena Ceaușescu. Și trebuie să spunem că mama care a avut parte de acest așa-zis privilegiu nu s-a bucurat deloc, dimpotrivă, i-a fost frică. Pentru că și botezul s-a făcut pe furie, la vila de protocol a lui Ceaușescu de la marginea Iașului. La ceremonie a fost de față doar Elena, Nicolae Ceaușescu vizitând în același timp o altă locație din oraș. Cum spuneam, cu această ocazie, „tovarășa Elena” a ținut copilul în brațe, a stat de vorbă cu cumătra sa, au servit împreună mâncare rece într-un cadru restrâns, i-a dat sfaturi și bani. Înainte de plecare, Elena Ceaușescu a scos din geantă o filă de cec, a completat-o de față cu Ana și a pus-o copilului în față. Cu banii,

Departa de ochi indisolte, într-o vilă de protocol din marginea Iașului, Elena Ceaușescu a botezat-o pe Elena-Daniela, copilul cu numărul 20 născut de Ana Ursache FOTO: Cristinel C. Popa

mama a cumpărat haine și mâncare și pentru ceilalți copii. La final, „tovarășa” a condus-o la mașina care a dus-o acasă pe Ana, în capot, așa cum sosise. Cumătra Eleni Ceaușescu, Ana Ursache, spune chiar că tovarășa i-a spus: „Eu am să mor și fata o să-mi poarte numele”. „Mama eroină” Ana Ursache are temeri că fiica ei nici n-ar fi botezată, dat fiind faptul că Elena Ceaușescu a ținut să se păstreze secret faptul că este nașa copilului. Leșanca spune că este posibil ca ceremonia de botez să fi fost săvârșită nu de un preot, ci de o persoană din apropierea cuplului prezidențial, un securist sau un om de încredere al Eleni Ceaușescu.

Control la sânge înainte de botez

Iată și faptele în desfășurarea lor. Mai întâi au venit doi oameni, au sunat la ușă și au întrebat-o pe Ana Ursache dacă fata-i botezată. Ea a spus că nu. „Uite, ar vrea să-l boteze pe copil tovarășa Elena Ceaușescu”, așa au zis. Când am auzit mi s-a făcut frică, mă gândeam că-mi fac capătul. Auzisem de un inginer omorât așa de Ceaușescu. „Circula această legendă, spune ea. „Auzisem că făceau comuniștii să dispară oamenii. Ce puteau zice ei? „Asta face prea mulți copii”, spune femeia, când de fapt era invers.

Ana, înfricoșată, n-a zis nimic. O mașină aștepta în fața blocului. Soțul femeii era la serviciu, a vrut să-l ia și pe el, dar cei care veniseră s-au împotrivit. De aceea s-a îngrozit. Făcându-i, a pus pe ea un capot mai bun și i-a urmat pe cei doi, care au urcat-o în mașina care aștepta afară. Au mers la Casa de Ospeți de la Bucium, locație unde avea să se desfășoare botezul. Ana Ursache nu poate uita umilița pe care a suferit-o înainte de a intra în sală. I s-a făcut un control medical riguros. „Mi-au luat și analizele. Și prin păr s-au uitat, peste tot, înainte de intrarea la botez.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

Adunări de dare de seamă și alegeri, Plenara Consiliului Culturii și Educației Socialiste, cuvântări, telegrame... Românii au aflat amănunte despre mondialele de gimnastică de la Stuttgart. Vecina din vest a României și-a schimbat numele în Republica Ungaria.

10 pentru Silivaș

În corespondența ce-a trimis-o de la mondialele de gimnastică de la Stuttgart, Ovidiu Ioanitoaia a povestit

astfel tensiunile prin care au trecut campioana Daniela Silivaș și naționala de gimnastică a României: „Deși a intrat pe podiumul de concurs la o oră cu totul nepotrivită pentru ea și pentru performanță, luni, la ceasul micului dejun, Daniela s-a dovedit chiar de la debut ceea ce și e: o campioană între campioane. Ea a executat o săritură de kinogramă, spintecând aerul ca-ntr-o provocare propusă gravitației, după care s-a înfipt în saltea, statueta elegantă și maiestuoasă.

(Continuare în pag. a II-a)

REVOLUȚIILE DE CATIFEA

Republica Populară Ungară a murit! Trăiască Republica Ungaria

La 10 septembrie, Ungaria anunță suspendarea acordurilor cu RDG și respectarea Convenției de la Geneva privind tratamentul refugiaților. Gyula Horn anunță în cea mai populară emisiune de televiziune că granița este deschisă. 24.000 de refugiați părăsesc Ungaria spre Austria și RFG până la sfârșitul lunii. La începutul lui octombrie, Bonnul anunță că Ungaria va primi un miliard de mărci credite.

În tot acest timp la Budapesta, masa rotundă dintre putere și Opoziție, lansată la 13 iunie, continuă. Comuniștii intră destul de încrezători în negocieri. Sondajele îi creditează cu 35%-40%, în vreme ce nici unul din celelalte partide nu depășesc 20%. „Comuniștii reformați, luând deja în

considerare necesitatea oricărui tip de alegeri, au concluzionat în urma experienței poloneze că ar fi periculos să se fixeze proporțiile reprezentării, scrisese Gale Stokes. Cu sistemul lor de organizare cuprinzătoare și omniprezentă, cu lideri bine cunoscuți și cu un program cu adevărat reformator, ei au crezut că pot învinge sau cel puțin că pot candida foarte siguri în alegerile libere. Era riscant, dar mizele erau mari – să devină primul partid comunist care obține legitimitatea prin intermediul urnei de vot.”

Dialog între putere, organizații de masă oficiale și sindicate

Trei sunt participanții la masa rotundă.

(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Eleni Ceaușescu

Luni, 23 octombrie, între orele 8:39 și 19:09, Elena Ceaușescu a fost la patru ședințe. În biroul ei sunt consemnate 12 primiri.

Cu Constantin Radu, Emil Bobu și Constantin Olteanu a avut o primă rundă de discuții.

Între 10:25 și 10:35 au fost iarăși prezenți în biroul ei Bobu, Radu și Olteanu.

Apoi s-a retras cu Radu și Bobu în „săliță”, în același conclave al selecției finale de cadre (orele 10:37 și 12:00). S-au intrerupt doar pentru a merge la altă ședință, prezidată de Ceaușescu, tot în „săliță”, despre planul pe luna noiembrie.

După prânz, între orele 15:40 și 16:00 s-au regăsit în aceeași „săliță”, și probabil în aceeași formulă, pe tema exportului pe noiembrie. Ca nici o altă țară din lagărul comunist european, România nu mai avea datorii externe, ci multe creanțe de încasat. Dar ei amândoi stăruiau, în planuri făcute între patru ochi, să vândă „afară” tot ce-ar fi fost cumpărat. Orbi și surzi la reacțiile cetățenilor obligați la „a strânge

cureaua” și „a pune o haină în plus” tocmai când bunăstarea atinsese „cele mai înalte culmi”!

Intrând în pielea personajului cu funcții guvernamentale, Elena Ceaușescu l-a primit și pe Gheorghe Oprea (16:08-16:20). Amândoi aveau funcția de primvicepremier-ministru al Guvernului, era și Oprea membru al CPEx, dar între Elena Ceaușescu și toți ceilalți se adâncise prăpastia puterii.

Constantin Olteanu și Silviu Curticeanu au fost primiți împreună (16:20-16:31). A doua zi era planificată Plenara CC al PCR și se finalizau documentele ei.

Altă ședință de lucru la „săliță” (orele 16:50-17:25), prezidată de Nicolae Ceaușescu, a reluat tema zilei anterioare – uleiul. De data aceasta, capul României dirija „fabricarea uleiului vegetal și halva”.

Aproape o oră și jumătate (17:40-19:00) l-a reținut pe secretarul CC cu propagandă, Constantin Olteanu. Dispozițiile finale le-a primit primul-ministru, Constantin Dăscălescu.

Lavinia BETEA

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Între timp, în România

The Washington Post scria la 23 octombrie 1989 despre consecvența conducătorului de la București față de propria perspectivă asupra politicii socialiste. El continua să persiste în ceea ce se considera unul dintre cele mai severe regimuri din Est, în timp ce țările învecinate se deschideau către democrație.

Nicolae Ceaușescu, dictatorul român, consideră reformele introduse în celelalte țări comuniste o depărtare de la politica socialistă și jură că schimbarea nu va fi niciodată impusă în țara lui. Afirmăția sa ar putea fi ignorată sau lăsată în răs, dacă nu ar implica atâta suferință

inutilă pentru cetățenii țării sale. În momentul de față, aceștia nu au nici o putere să schimbe situația. Ceaușescu se află la cârma celui mai strict și mai sever regim din Est. A subordonat Partidul Comunist propriei sale familii cu pretenții dinastice. Experimentele de descentralizare și democratizare încercate în restul Europei de Est, inclusiv în Germania de Est, nu au nici un ecou în România. Dacă nu va avea loc un cutremur politic, posibilitatea destinderii controlate va fi tot mai improbabilă.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Karate kizi pe drumul oaselor

Comunismul avea, printre armele sale cu care credea că-și va asigura domnia veșnică, și blocarea accesului oamenilor la orice tip de dezvoltare personală, alta decât cele fundamentate materialist-dialectic. Existau cercuri peste cercuri: de aeromodele, navomodel, pictură, filatelie, ce vrei și ce nu vrei, dar artele marțiale și yoga erau proscrise.

În vara lui '89, nu mai știu cum, am aflat de un club de karate aflat puțin mai sus de APACA (să nu aud nimic de lapte!), în sediul UMEB (Uzina de Mașini Electrice București). Clubul funcționa sub acoperirea de sală de judo. Împreună cu Nelu, Răzvan și încă doi, am descins la locul de producție al viitorilor karate-kids. Intoxicați fiind de filmele cu ninja care sar cât blocurile, de shaolinii care bat zece ninja deodată – toată lumea știe că shaolinii e mai tare – de Van Damme, adorat de întreaga puștinie pentru „Sportul sângeros” apărut în 1988 și prizat de pe casele video schimbate pe sub mână, eram absolut convinși că în scurtă vreme vom deveni măștri temuți, admirati și respectați. Măcar în cartier.

Îmi imaginam sala ca în filme: cu aparatură de forță pe margini, cu ring în mijloc, cu maki-

wara să dai în ea până o rupi. Sala era practic o încăpere goală, cam cât patru-cinci sufragerii de bloc, cu o salteluță gri lipită pe jos, împuțită de câte tâlpi transpirate văzuse la viața ei. Ne-am schimbat, eu mi-am pus un tricou roz, singurul pe care îl găsisem curat, un pantalon de trening și hai să vedem ce și cum.

Profesor era Dorel Bulearcă, actualmente președinte FRAMC (Federația Română de Arte Marțiale de Contact), un tip extrem de dur, cu care chiar nu vrei să te contrazici prea mult, negricios, la vremea aceea cam de 25 de ani, numai fibră peste fibră și deasupra alte fibre, și cu o căutătură de-ți cădea glicemia-n chiloți și ouăle-n călcăie. Altfel, un tip responsabil și foarte grijuliu cu elevii, nimeni n-a avut nimic de suferit în sala lui. Proba de foc, aceea a stăpânirii de sine, obligatorie oricărui maestru, cum avem noi să devenim – fiindcă (nu-i așa?) nu vrei să omori pe nimeni dintr-un kiai la nervi – am avut-o de la început: ne-a aliniat pe toți în scara măgarului și ne-a învățat formulele de salut și cuvântul OSU (se pronunță „os”).

(Continuare în pag. a II-a)

N-AU ȘTIUT CĂ VOR FI EROI

Mihai Gâțlan, rockerul martir de la Dalles

Avea doar 19 ani. Iar atunci, în 1989, se considera rocker. Și, în măsura în care se putea pe atunci, chiar a și trăit ca un rocker. Dar, contrar acestei apartenențe oarecum exotice, își vedea viitorul pus în slujba Bisericii. Ce fel de preot ar fi putut deveni acest tânăr rebel? Nu o să-și fi niciodată: Dumnezeu l-a chemat la El înainte de vreme, preschimbând în martir. Puștii, abia ieșit din adolescență, se numea Mihai Lucrețiu Gâțlan. Și a fost primul bucureștean ucis în Capitală în cursul

dramaticilor evenimente din Decembrie '89. Acum, după douăzeci de ani, din toate visele lui spulberate atunci nu au mai rămas decât o cruce și o placă din marmură neagră fixată pe un perete din centrul Capitalei. Și un mormânt acoperit cu o lespede de marmură în Cimitirul Eroilor Revoluției. Plus o mulțime de amintiri care acum mai trăiesc doar în memoria părinților și a prietenilor săi.

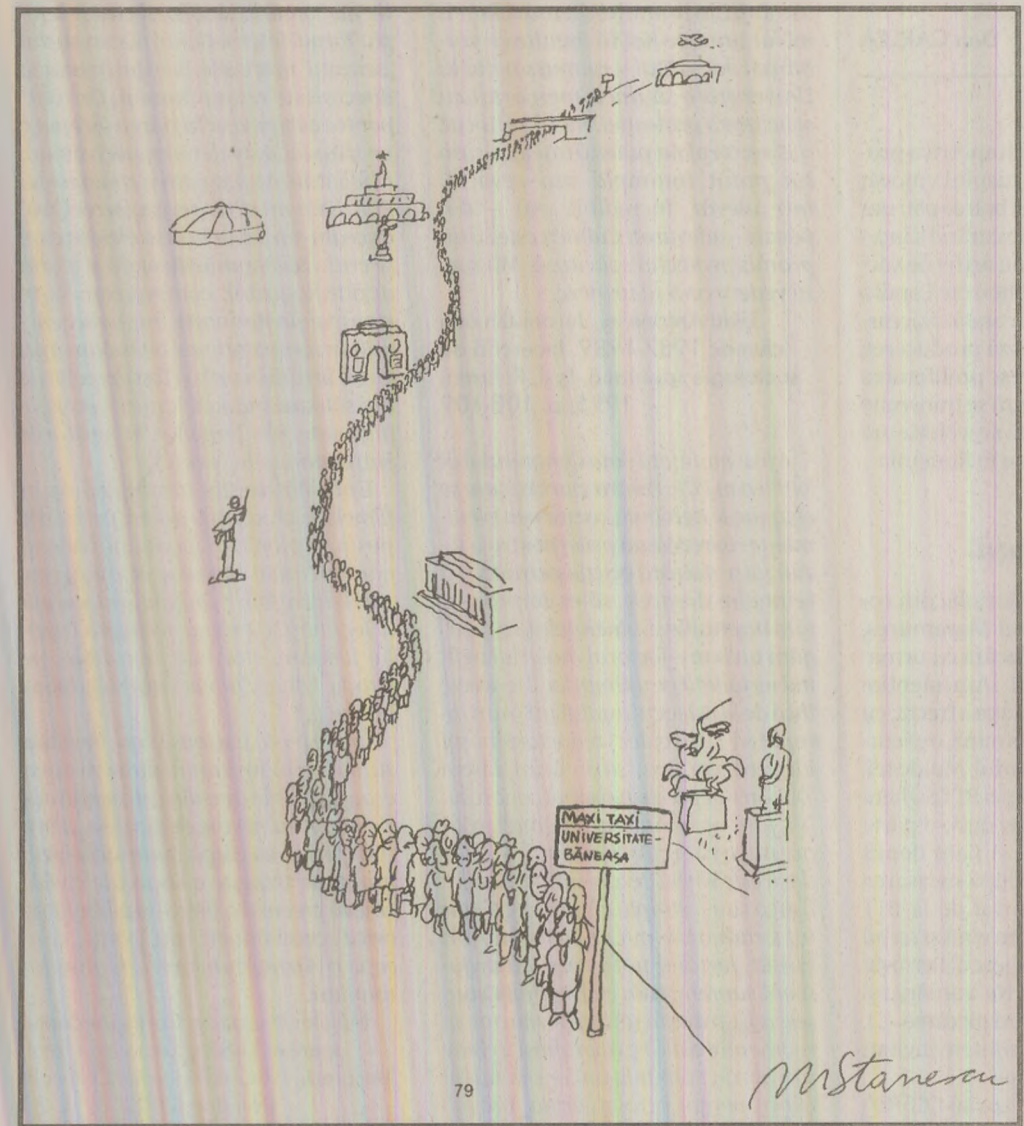
Jon Gâțlan, tatăl lui Mihai, este și el unul dintre revoluționarii din București. Este un

om obișnuit care în Decembrie '89 a plătit de două ori prețul de sânge, durere și eroism pe care istoria l-a pretins în schimbul căderii regimului comunist. Prima dată, pentru că atunci l-a pierdut pe cel mai mare dintre copiii săi. Iar a doua oară, pentru că la scurt timp după fuga cuplului Ceaușescu a participat în mod direct la decapitarea structurii de comandă de la vârful partidului. Aflat în sediul CC al PCR, el a fost cel care i-a arestat pe Constantin Dăscălescu, pe Ilie Verdet și pe generalul

Iulian Vlad. Dar asta este o altă pagină a Revoluției, pe care o vom întoarce atunci când îi va veni și ei timpul.

Cine a fost Mihai Gâțlan? „Era cel mai mare din cei șase copii ai mei. Încă din copilărie era atras de imaginea înalților prelați înveșmântați în odăjdii. Apoi, când a mai crescut, și-a dorit să urmeze Teologia. Iar, pe atunci, asta nu prea era «pe linie».

(Continuare în pag. a II-a)

Fetița Anei Ursache (foto) a primit la bolez două nume: Daniela, ales de mamă, și Elena, după nașă. FOTO: Cristinel C. Popa

Elena Ceaușescu, nașă de cumetrie

(Urmare din pag. 1)

Când am văzut că îmi iau și o probă de sânge m-am speriat și mai tare, aproape că am făcut pe mine de frică. Mă gândeam că îmi fac o injecție, îmi pun ceva în mâncare să mă otrăvească, la orice mă așteptam. Cel care a făcut toate acestea era un domn îmbrăcat în halat alb. M-a controlat și la cap, să vadă dacă n-am ceva. Mă gândeam că s-au îngrijorat că am făcut prea mulți copii. Și sărăcesc astfel statul român", spune femeia, glumind cu oarecare naivitate. Apoi a intrat într-o sală unde erau de obicei masa Ceaușeștii... Erau prezente cinci persoane, invitate de Elena Ceaușescu. Dintre toți, numai ea a vorbit cu mine. "Acolo s-a adus și cristelnița cu apă... Era frumoasă de parcă ar fi fost din aur sau argint, că albă mai era. M-a impresionat. Când am ajuns acolo, mi-au arătat unde să stau, că eram cu copilul în brațe. Elena Ceaușescu, care era îmbrăcată frumos, nu ca mine, care eram în capot, mi-a luat fata, a dezbrăcat-o, i-a dat o preotului, dacă era preot acela, și nu un domn îmbrăcat în haine de popă. Cristelnița au adus-o doi băieți. Nicolae Ceaușescu nu era prezent, nu știu unde era, probabil într-o vizită. Când am ajuns în fața Eleni Ceaușescu, m-a pupat și m-a strâns în brațe. Apoi a urmat ceremonialul obișnuit. Popa a băgat copilul cu capul în cristelnița, a citit ceea ce trebuie."

Tovarășă cu copilul în brațe

Totul s-a desfășurat creștinește, așa cum se obișnuiește. Ana Ursache i-a sărutat mâna nașei, dar și "lovărășă" a sărutat-o pe obraji. "M-au pozat (filmat) cu copilul în brațe și când popa a băgat fata cu capul în cristelnița. După aceea, Elena Ceaușescu a luat copilul și l-a îmbrăcat, iar eu m-am așezat pe o canapea. I-am pupat mâna și i-am zis bogdaproste, iar ea mi-a dat copilul și i-a zis că-i este mine, pentru fată: "Să trăiască, să fie sănătoasă, să fie o gospodină bună și să aibă noroc". Fata nu plângea când a băgat-o în apă, avea un somn, dormea, era puturoasă. Ceaușeasca a zis: "Vai, dragă, da' ce doamnă. Ptiu, ptiu, uite, dragă, ce roză e la față și albă și frumoasă". A urmat masa - erau prăjituri, pișcoturi, suc, o gustare rece cu salam, pastă-mă, măsline mari, lac-așal, așașal, așașal tăiat. Servea un chelner. "Ana n-a îndrăznit să se apropie de bucate până ce nu a început altcineva. Femeia nici n-a stat mult și se temea îngrozitor. "Mă gândeam că mă pune pe un scaun de curent, așa auzisem că fac. I-am plecat, dar au rămas ceilalți. Auzisem că Ceaușescu a rubștește copiii, dar tot mi-era frică, inima mi-era cât un pui. De aceea, mult timp după eveniment nici n-am mai dat din umul la ușă". Totuși, în ciuda emoțiilor, între Ana Ursache și Elena Ceaușescu s-a infiripat o discuție. "Mi-a spus că și ea a fost necăjită, provine dintr-o familie cu copii mulți, și a ajuns mare, dar rubștește copiii. M-a lăudat că s-a născut sănătoasă. Spunea: "Multe femei au avari, au ajuns bine, dar dacă n-au copii, degeaba. Sau, chiar și cu zece copii, au ajuns până la urmă la azil. A spus că altele fac chiureta și să poată strânge avere și muncesc din greu, însă, după ce ajung înstărite, nu mai pot avea copii din cauza sarcinilor pierdute. Știa ea de o femeie care în trecut a ajuns la azil de dormea cu șobolanii. "Bine, Ană, că îți-ai făcut copii mulți și ai pecineva. Tu nu te uita că-s în fruntea statului, și eu tot dintr-o familie de jos am plecat", mi-a mai spus". Ana i se adresa cu "lovărășă Elena", iar Elena Ceaușescu a mai alintat-o cu "mama Ana". Totuși, i-a precizat clar să nu-i spună cumătră, ba, mai mult, i-a cerut să nu zică nimămui că i-a botezat copilul. "Mi-a spus să nu-i spun cumătră, de fapt mi-a sugerat să nu mai spun și la alții cine a botezat-o pe fata mea. Dar a vorbit mult, a fost vorbărează."

Cristinel C. POPA

Ceaușescu a spus că e bolnavă

La sfârșit, Elena Ceaușescu a scos din geantă un cec, a scris pe el „2.000 de lei” și i-a spus Anei: „Uite, îți dau niște bani, să iei la copil, să ai cu ce trăi. Acesta este bacșul meu. O să vă dau o casă, vilă, să ai cum să trăiești cu copilii, o să-ți dau ceva bun. Și finei mele o să-i dau o vilă și alte lucruri. Dar să crească ea mai mărioasă. Și acest lucru s-a confirmat, pentru că în 1989 câțiva membri de vază ai partidului au venit și au anunțat-o să se pregătească să meargă la București pentru a lua în primire casa. Și am răspuns: "Mulțumesc, sărut mâna!". "Să fii sănătoasă, să-ți crești copiii mari și copiii tăi să fie sănătoși. Că ești o mamă necăjită", așa mi-a spus. Ea știa că am fost orfană. "Era bine informată în ce o privește pe Ana. Știu că ai crescut fără părinți, tatăl tău a murit la război, la vânători de munte și ai fost orfană. Tu ai fost un copil necăjit și, uite, vreau să ai o viață bună. De asta îți-am botezat copilul, dar să nu mai spui la nimeni, taci din gură, eu am să-ți dau o casă, vilă, sau poate pe undeva pe la țară. Îți dau și vacă, să ai lapte la copii, îți dau multe, de toate", își amintește femeia, subliniind și repetând faptul că Elena Ceaușescu chiar a spus toate acestea. Cu cecul dat de Elena Ceaușescu a mers la magazin și a cumpărat haine pentru copii, pentru casă, păături, covoare, perdele. Și lucruri la copii, treninguri, papuci, ciorapi. Și, evident, zece de kilograme de mâncare. Femeia subliniază că numele de Elena i-a fost sugerat de șefa Cabinetului 2, iar Ana i-a spus Daniela fetiței. „Dați-i și numele meu, eu am să mor, și să poarte numele meu”, așa mi-a spus Ceaușeasca. "În timpul discuțiilor, Elena Ceaușescu s-a confesat nemăsurat de mult. "Mi-a zis: "Bravo, ești o femeie sănătoasă, halal de tine, eu, chiar dacă sunt așa cum sunt, sunt bolnavă, și eu și sotul". Chiar așa a zis", se confesează Ana.

Politețea Eleni Ceaușescu

După ce s-a terminat totul, Elena Ceaușescu a condus-o pe Ana până la mașină, undeva în spatele vilei, apoi i-a spus la revedere. "Îmi amintesc că erau un fel de pomi, ca un tunel. Șoferul era un bărbat blond, micuț. N-am vorbit nimic pe drum, fetița dormea, eu mă uitam pe stradă, de teamă să nu mă ducă cine știe unde. Când am văzut podul m-am bucurat, mi-am zis că mă duc acasă. Dacă mergea în altă parte, cred că muream atunci. Greșeala mea a fost că n-am stat să-mi aștept bărbatul, am făcut fără stirea lui botezul, de aceea am avut discuții în casă, că el ura comuniștii. Așa, am mers la ceremonie de capul meu. Elena Ceaușescu nu a vorbit nimic de sotul meu. Iar el s-a arătat sceptic. "Ce, crezi că dacă l-a botezat Ceaușeasca, îți dă o vilă? Dă-i în p... mă-sii, ce eu muncesc tot la cărămizi", așa a zis bărbatul meu. "Cumătrul" Eleni Ceaușescu lucra la fabrica de cărămizi, era murdar tot timpul de praf. Totuși, Ana Ursache spune că în 1989 a fost invitată la București să-i fie dată o casă. "De aici, din țară, au venit două doamne și au zis că Elena Ceaușescu vrea să-mi dea o vilă cu ceva lucruri. M-am pus să mă pregătesc, trebuia într-o vineri să vină să mă ia, dar n-am mai ajuns. Mă așteptam să vină Elena Ceaușescu, cum promisese la botez că va face, că spusese că vrea să-mi vadă toți copiii. Numai eu cu soțul știam. Era foarte scumpă chiria, era foarte greu și de aceea așteptam să ne dea o casă. "Însă Ana Ursache a tinut în continuare secretul cu privire la nașă fetei sale: unii dintre vecinii săi n-au aflat nici acum, în timp ce alții au descoperit cu surprindere abia anul trecut."

REVOLUȚIILE DE CATIFEA

Republica Populară Ungară a murit! Trăiască Republica Ungaria

(Urmare din pag. 1)

Puterea, reprezentată de liderii reformiști ai PMSU, organizației de masă oficiale (sindicate etc.) și Opoziția. Șase echipe de lucru dezbateră chestiuni legislative, economice, politice etc. Modelul polonez îi inspiră pe participanți. Mai mult, este propusă schimbarea Constituției. Imre Pozsgay propune crearea postului de președinte al Ungariei, ales de Parlament. A existat o înțelegere între PMSU și FDM prin care președinția ar fi revenit puterii, iar Jozsef Antall, președintele FDM, ar fi devenit prim-ministru. SzDSz și Fidesz suspectează această înțelegere de culise. Propunerea era ca noul președinte al Ungariei să fie ales la 7 ianuarie, deci înainte de alegerile parlamentare, prevăzute pentru martie 1990. SzDSz și Fidesz au bănuțat că postul era creat pentru Imre Pozsgay, care ar fi jucat astfel rolul de arbitru, ca și Wojciech Jaruzelski în Polonia. Cele două partide doresc să se ajungă la o formulă (alegeri complete libere) prin care sperau să-i alunge pe comuniștii de la putere, și nu să împartă puterea cu aceștia.

Negocierea de la Budapesta nu viza alegeri parțial libere, ca la Varșovia. Formula poloneză - președintele pentru comuniști, primul-ministru pentru Opoziție - nu este acceptată de SzDSz și Fidesz. FDM - care îl susține pe Imre Pozsgay ca președinte - reprezintă numai o parte a Opoziției. FDM, nu trebuie uitat, se înființase cu sprijinul lui Imre Pozsgay, în 1988. Cu Imre Pozsgay ca președinte, comuniștii ar fi deținut în continuare o parte importantă din putere. În plus, SzDSz și Fidesz se tem că vor fi marginalizate de coaliția PMSU-FDM. Negocierile au fost finalizate la 19 septembrie, o săptămână după ce se instala în Polonia primul guvern necomunist. SzDSz și Fidesz nu semnau acordul. Opoziția se scindează. De o parte Forumul De-

Ultimul Congres

Congresul PMSU s-a ținut la începutul lui octombrie, într-un deplin anonim. 1.276 de delegați au votat să se renunțe la particula „muncitorească” din titlatura partidului. Din cei 700.000 de membri, 30.000 au trecut în nou-inființatul, partid socialist maghiar, în care au intrat comuniștii reformiști. PMSU își propune să adere la Internaționala Socialistă și să accepte regulile democratice ale unei societăți pluraliste. În plan economic, va milita pentru economia de piață. Liderul noului partid este ales Rezso Nyers. Mesajul de felicitare al lui Mihail Gorbaciov sosește în aceeași zi. Kremlinul urmărește cu atenție evoluția situației. Modelul tranziției treptate - sub controlul comuniștilor reformatori - în curs la Budapesta, mulți dintre gorbaciovisti speră să-l aplice în URSS. În iulie, în timpul vizitei lui Eduard Șevardnadze, ministrul de Externe sovietic, le-a spus liderilor maghiari: „Fa-țe ce vi se pare mai bine pentru a păstra pozițiile partidului”. Derapajul controlat al regimurilor comuniste spre democrații de tip occidental are nevoie de un test reușit. Pentru per-

troika și glasnost, exemplul maghiar trebuie să fie acest test. În timpul aceleiași vizite, Șevardnadze a cerut ca Ungaria să nu opteze unilateral pentru Occident, adică pentru NATO. Tranziția trebuia efectuată în bloc. Evadarea din plin a Ungariei priva URSS de capacitatea de a negocia cedarea Europei de Est, cerând un preț politic și economic convenabil. Acestea erau și condițiile în care URSS era de acord cu procesul politic în care se angaja Ungaria: controlul partidului și apartenența la bloc. Pentru asta, PMSU trebuia să rămână în avangarda procesului și nu trebuia să se deserteze. Al XIV-lea Congres al PMSU a fost și ultimul. Unitatea nu a fost păstrată. Transformarea partidului comunist într-un partid social-democrat a provocat în final sciziunea. Din cei 700.000 de membri ai partidului, 30.000 l-au urmat pe Rezso Nyers, alți 100.000 au trecut sub conducerea lui Karoly Grosz, care a înființat alt partid. Efectul electoral al acestui partid va fi nul. La începutul lui octombrie decii partidului comunist tratează posibilitatea de a conduce la capăt tranziția democratică. Inițiativa trece de partea Opoziției. Destruerea partidului comunist s-a petrecut pașnic. Nimic nu a tulburat anonimul dispartiziei lui. O dispartizie care a semănat cu cea a creatorului său, în 1956, Janos Kadar, câteva luni mai devreme.

Revizuirea Constituției

La sfârșitul lui octombrie, este făcut încă un pas din marșul spre un regim democratic. În sesiunea din 17-20 octombrie, Adunarea Națională votează mai multe articole, care echivalează de facto cu revizuirea Constituției. Sunt afirmate libertatea presei, libertatea de asociere. Militanții muncitorești (60.000 de membri) înființate în 1956 sunt desființate, așa cum ceruse Opoziția în timpul negocierilor. Pro-

Stelian Tănase, din volumul: Istoria căderii regimurilor comuniste, București, Humanitas, 2009 p. 203-206

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Karate kizi pe drumul oaselor

(Urmare din pag. 1)

Când zice profesorul ceva, zaci OSU, în semn că ai înțeles, că faci ceea ce îți-a cerut. Când intri în sală, în loc de bună ziua zici OSU. Buuuu, deci eram pe drumul oaselor. Dar prdă de foc de care spuneam a fost să rezistăm tentației de a ne hlizi când a început să vorbească: când a deschis gura, s-a umplut sala de o voce puternică, de soprană. Parcă era camera ascunsă.

Un tip cu aer înspăimântător, numai mușchi și testosteron și o voce pitigăiată de ziceai că abia s-a întremat după un ko dintr-un șut la moștenire. Am strâns din dinți cât am putut și prima probă a fost trecută. Dar, vai de mine!, antrenamentele nu aveau nimic de-a face cu filmele, era vorba de cu totul altceva decât de salturi peste case, aruncări de steluțe și petarde și alte asemenea. Se repetau câteva mișcări pe antrenamentul, iar la finale exerciții de forță până la epuizare. Spre exemplu, în timp ce se făceau flotări stând cu pumnii pe saltea, la un moment dat ni se cerea să rămănem ridicăți și Dorel trecea și cu un băț sănătos ne lovea ușorul, de câteva ori, peste vene, până încheietura se plia și cădea. Uneori, când Dorel nu putea

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Între timp, în România

(Urmare din pag. 1)

Se spune că, atunci când guvernul necomunist polonez a fost investit, Ceaușescu a propus ca Pactul de la Varșovia să îl înabuze din față. Nimic nu ilustrează mai bine cât de mult s-a îndepărtat România de pozițiile sale anterioare, când milita împotriva intervenției în independența statală și intervențiilor militare din bloc. În circumstanțele cu totul diferite ale anului 1968, acesta s-a opus intervenției sovietice din Cehoslovacia, iar această politică de rezistență față de presiunile Kremlinului i-a adus mari servicii în relația cu Europa, China și Statele Unite. Noua politică a lui Ceaușescu îl apropie de China post-Tiananmen, izolându-l în schimb de restul lumii.

Acasă, Ceaușescu a cultivat un cult al personalității la standarde stali-

niste de disciplină și austeritate. În anii '70, el a contractat o serie importantă de credite externe, după care a impus un plan inuman și duresor de privațiuni în numele rambursării rapide a datoriei. „Dubioasa” realizare a care s-a ajuns este că economia României este organizată în funcție de capriciile de moment ale unui singur individ. Semne timide de nemulțumire vin din când în când din România. Șase foști oficiali care l-au criticat pe Ceaușescu într-o scrisoare deschisă au plătit scump pentru gestul lor. Ceaușescu i-a acuzat că sunt agenți ai Statelor Unite, ai Marii Britanii, ai Franței și ai Uniunii Sovietice. Ceaușescu este însă un alt fel de agent, agentul disperării țării sale.

InfoMina

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Cu atât mai mult merită recunoștința mea. Mi-au dat, internare la domiciliu” spunând că e mai bine să am pe cineva - de meserie - prin preajma mea. Ca și cum în spital n-ar fi fost de meserie! Asta mă face să fiu tot mai convins că știu. După ce m-a dus acasă - tot timpul am fost urmăriți, la primul dispensar chiar a intrat unul pe hol să asculte ce vorbim cu doctora! -, mama s-a dus la Universitate să ducă memoriul cu solicitarea protecției. Nici directorul, nici rectorul nu puteau înțelege cum s-a putut întâmpla așa ceva. E, într-adevăr, incredibil, dar - din păcate - adevărat! Culmea este că au promis protecția solicitată! Mă rog, să vedem ce-o să urmeze.

Liviu Antonesei, Jurnal din anii ciumei: 1987-1989. Încercări de sociologie spontană, Iasi, Polirom, 1995, p. 108-109

A fost anunțată data Congresului al XIV-lea al PCR. Pentru ziaristii care se ocupau de România, asemenea eveniment reprezentau prilej pentru a vizita țara. Această ocazie permitea să reînnoim dosarele, să ne împroprietărim impresiile și, bineînțeles, să câștigăm un ban - factorul material nefiind niciodată pe ultimul loc. De aceea, încă de la mijlocul anului 1989 am început să-i „molez” redactorului-șef ideea că n-ar fi rău să „înțărăm” biroul IASS în București în timpul congresului, fără să bănuiesc, bineînțeles, că acesta avea să fie și ultimul. Nu știu dacă este vorba despre înțelțile jurnalistice sau o simplă coincidență, dar tot străduindu-mă să-l conving, am lansat, fortând nota, teza, ca argument suprem, cum că regimul Ceaușescu își trăiește ultimele zile, iar în momentul când se va prăbuși trebuie să avem în România un corespondent experimentat, în rolul cărui, fără fal-

(Urmare din pag. 1)

Publicul a amuțit. Intuind apoi că a fost martorul privilegiat al perfecțiunii, a izbucnit în aplauze, scandând frenetic «Zehn, Zehn». Și rînd pe rînd s-au pornit să țâcăne cele șase table longines de afișat, ele căzând de acord: 10! 10! 10! 10! 10! 10! (..) Din păcate, ceea ce a urmat pentru Dana, ca și pentru colegile ei, n-a mai avut aceeași strălucire din cauze tinând de ele, dar nu numai. Dacă Aurelia Dobres, campioana en-titre a ratat para-ralele resimțindu-se după un accident de câteva ori operat și de cele mai multe ori recidivat, Eugenia Popa s-a trezit depunctată la barmă, situație stânjenitoare pe care a trăit-o la același aparat și Daniela Silivas. Daniela a primit un calificativ nepermis de scăzut, 9,825 de la o arbitru din Noua Zeelandă, riscând chiar ridicolul, ba obținându-l cu 9,700.

„Cel mai iubit” era cel mai urât

„Știința” a publicat trei pagini cu selecții din conținutul telegramelor trimise lui Nicolae Ceaușescu de participanții la conferințele de date de seamă și alegeri ale organizațiilor orașenești și comunale de partid. Da-

JURNALUL ZILEI

goste și recunoștință i s-au transmis din mai toate județele. Și fierbinte dorință de realegere în funcția de secretar general al PCR. Fațadele întreprinderilor și instituțiilor, străzile și șoselele României erau înzornate cu pancarte și lozinci purtând același mesaj. „Cel mai iubit” era, în fapt, cel mai urât! Cu simțurile violente de continua prezență a lui Ceaușescu, românii lor li se pare că el îi împiedică să trăiască.

Zambia da, Ungaria ba

Însemnă, în viziunea politicii de presă din România, a fost ziua națională a Republicii Zambia. Despre schimbările din republica vecină nu s-a scris nici un rând. Știrea că președintele Matyas Szuros a proclamat solemn sfârșitul Republicii Populare Ungare, declarând că țara se va numi Republica Ungaria a fost cenzurată. Știrea că la Budapesta s-a ținut

a 48-a ședință a Comisiei permanente a CAER pentru colaborarea în domeniul statisticii a fost singura referință publicată la Ungaria din acea zi. Cu amănuntul că delegația română a fost condusă de Nicolae Ionescu, director general al Direcției centrale destatistice.

La București, altă „epocală” ședință

În avanpremierea Congresului al XIV-lea, ședințele de înalt nivel s-au ținut lanț. Rînd pe rînd au fost convocate vîrfurile organizațiilor politice, de masă și obștești. „Forumurile” însemnau ceasuri de osanade aduse politicii înțelepte a partidului, în frunte cu genialul suprem. Luni, 23 octombrie 1989, a fost Plenara Consiliului Culturii și Educației Socialiste. Cu rezultatul telegrama pentru Ceaușescu.

Alții aveau și SIDA

Deși în România erau copii și adulți înfestați cu virusul HIV, public nu se declara nimic. Iată o știre pe temă în ziarul „România Liberă”: „Cea mai mare parte a vaccinurilor împotriva Sindromului Imunodeficienței Dobândite (SIDA), se sunt în curs de realizare în lume, au drept obiectiv pro-

ducerea de anticorpi împotriva proteinelor ce permit virusului vinovat de declanșarea acestei boli să pătrundă în celule umane. De curând a început să fie testat un nou astfel de vaccin la Spitalul St. Stephen din Londra (..) Testele de laborator arată că această substanță stimulează producerea de anticorpi care opresc proliferarea virusului amintit”. Cum se transmite SIDA, ce simptomatice și evoluție are boala, câți bolnavi erau în România... cum să fi spus!

Fără concurență

Învățătoarea Eva Morjolic din comuna Petrova, județul Maramureș, s-a adresat revistei Flacăra cu următoarea jalbă contra BTT: „Am intenționat să organizez în vara ce-a trecut, cu elevii merituoși din comună, o excursie de trei zile în nordul Moldovei, prin intermediul agenției BTT Sighetu Marmației. Am strâns decii, o parte din sumă, 8.000 lei, și i-am depus drept acout. (...) Dar după încasarea banilor agentul Petrovai de la BTT Sighet a uitat de noi. Am virat și restul sumei de 6.080, dar agentul Petrovai abia și-a adus aminte. Ne-a amănat și replanificat de patru ori plecarea. (...) După multă teavatură, suntem invitați să ne luăm banii înapoi!”

Lavinia BETA

NU-AU ȘTIUT CĂ VOR FI EROI

Mihai Gâțlan, rockerul martir de la Dalles

(Urmare din pag. 1)

La un moment dat, una dintre rudele mele m-a și reclamat pe la autorități că vreau să-mi bag copilul la Teologie și că astfel o să-i stric viitorul. Dar nu eu l-am trimis acolo. În nici un caz. În schimb l-am învățat să facă în viață exact ce vrea el și ce-i place. Iar el asta își dorea. În vara anului 1989 a făcut pregătire, un fel de meditații, cu un preot. Dar nu a apucat să dea examenul. Dar preotul care i-a fost profesor a fost și cel care i-a făcut slujba de înmormântare. Să știți însă că Mihai nu a fost nici pe departe vreun habotnic care-și petrecea timpul în post și rugăciuni. Nu, în nici un caz. A făcut mult sport și la un moment s-a apucat și de arte marțiale: judo, karate. De astea s-a lăsat însă destul de repede, zicea că nu vrea să-și rupă oasele. Dar, mai mult decât toate, i-a plăcut să cânte. Avea o voce superbă. Și, la fel ca majoritatea prietenilor lui, se considera rocker. Asta pe timpul când rockerii erau niște tineri despre care oficialii regimului comunist susțineau că nici nu există. Dar cine asculta la ei? Existau peste tot, în București și prin marile orașe din țară.

„Un copil bun“

Cum era Mihai, așa... ca om? „Ce pot să-ți spun? Avea un chip blajin, despre care ceilalți spuneau că este angelic. Dar pentru noi, părinții, era un copil obișnuit. Ce-i drept, era într-adevăr frumuseț. Își iubea foarte mult frații mai mici și îi proteja. Știi cum e vorba aia, că este atât de bun că și-ar da și haina de pe el? Mihai chiar a făcut-o. Prin primăvara lui '89, o geacă sau o pereche de blugi se obțineau destul de greu. El avea și una, și alta. Și le ornamentase cum purtau ei între ei, cu tot felul de ținte și steluțe de metal. Într-o zi a venit la el un prieten și i-a cerut să i le împrumute, că merge la o întâlnire și vrea să o impresioneze pe fată. Mihai i le-a dat pe amândouă, iar prietenul nu i le-a mai adus decât peste câteva zile. Timp în care el a trebuit să stea în casă, pentru că nu mai avea altele la fel. Și încă ceva: să știți că fiul meu nu a vrut niciodată să moară. Nu și-a dorit niciodată să devină eroul neamului. Nu! Și-a dorit să trăiască și

să cânte.“ Cât de pasionat era Mihai Gâțlan de muzică? „Cum să-ți spun, trăia pentru muzică. Teologia era pentru viitor, dar, în prezentul acelor vremi, muzica era cel mai important lucru pentru el. Se cunoștea cu băieții de la Iris. A cântat în grupurile Interval și Conex. Pe de altă parte, copiiiăștia au fost o generație mult mai dinamică decât am fost noi la vârsta lor. Se întâlneau prin oraș, discutau despre orice: muzică, știință, religie. Dar și despre politică, așa cum o înțelegeau ei. Erau la curent cu ceea ce se întâmpla în celelalte țări socialiste și începuseră să adulmece libertatea, poate mai adânc decât noi, maturii.“ Cunoscuții lui Mihai, cei de vârsta lui, și-l amintesc și ei la fel de pasionat de muzică. Într-un interviu apărut în presă, una dintre prietenele sale a povestit ce însemna să fii rocker în anii de sfârșit ai regimului comunist. „Și pe atunci, tinerii erau împărțiți în grupuri, după stilul de muzică preferat. Dar nu se încăierau, așa cum avea să se întâmple în anii '90. Rockerii, hip-hopii și punkerii din Capitală se întâlneau mai ales la restaurantul Grădinița ori la Cina. Discuțiile porneau de la muzică, de la Metallica, Led Zepelin, Sex Pistols, continuau cu literatura lui Mircea Eliade și nu de puține ori ajungeau la religie. Dar și la politică, la viața plină de restricții impusă de regimul comunist. Lui Mihai îi plăceau Iron Maiden, Metallica, Ozzy Osbourne, Scorpions. De aceștia din urmă era de-a dreptul fascinat și spunea adeseori că și-ar da zece ani din viață să-i poată vedea cântând într-un concert live.“ Adunate toate la un loc, astea erau visele unei generații rebele, pentru care „Epoca de Aur“ nu avea cum să însemne mare lucru.

Revolta

Ion Gâțlan, tatăl lui Mihai, recunoaște acum că nu are cum să cunoască date concrete despre sfârșitul dramatic al fiului său. „Eu am fost în altă parte. Tot ceea ce am aflat a fost ulterior, din relatările prietenilor fiului meu, care au fost de față acolo. Dar și ale altor martori cu care am vorbit de atunci încolo. Bineînțeles că a existat și o anchetă oficială, declanșată încă din primele săptămâni ale anului 1990. Dar, de atunci și până acum,

Astăzi, doar placa comemorativă de la Dalles ne mai atenționează că „Aici au murit eroi adevărați – 21 decembrie 1989“. FOTO: AGERPRES

nimeni nu a dorit să afle adevărul și toate demersurile juridice au fost superficiale, făcute parcă doar ca să ascundă acest adevăr pe care ni-l dorim cu toții, și nu să-l descopere. În timp, prietenii lui mi-au povestit cum s-au petrecut atunci faptele. Pe 21 decembrie 1989, în jurul prânzului, Mihai s-a întâlnit cu vreo câțiva prieteni în fața restaurantului Grădinița. La Sala Palatului, mingul organizat de Ceaușescu tocmai se spărșese, iar lumea de acolo se retrăgea dezordonat. La început, Mișcarea a încercat să mențină oarecum ordinea, dar situația scăpase deja de sub control. În scurt timp au apărut scutierii, iar ceva mai târziu, Armata. De fapt, camioane

militare încărcate cu soldați echipați cu armament și muniție de război. În acele momente tensionate, Mihai împreună cu prietenii lui au pornit pe Bulevardul Magheru scandând «Libertate, Libertate!». Zvonurile care circulau mai repede decât ei spuneau că ei ar fi venit de la Timișoara. Ajunși în fața Sălii Dalles, Mihai și cei 10-15 tineri cu care plecase împreună de la Grădinița au fost blocați de două formațiuni de scutierii care, deși nu i-au atacat în mod direct, nu le-au mai dat voie să înainteze. Mihai avea ordinul de incorporare în buznar și în februarie 1990 urma să plece în armată, ca să-și satisfacă stagiul militar, după cum se spunea pe atunci.

Prietenii lui mi-au povestit că în momentele în care se afla față în față cu alți tineri, tineri soldați și ei, fiul meu a început să negocieze cu ei, să le explice că nu trebuie să acționeze contra propriului popor. „Martorii care s-au aflat acolo au relatat, iar procurorii au consemnat asta în documentele lor, că în jurul orei 17:30 în zonă și-au făcut apariția două camioane militare. Unul dintre protestatari a aruncat cu un bolovan spre cabina mașinii. Șoferul a fost lovit la cap, a pierdut controlul asupra volanului, iar camionul a intrat în plin în mulțimea adunată acolo. Atunci, Mihai Gâțlan a fost rănit pentru prima dată. Acest moment dramatic este descris de

Teona Stana, o prietenă a lui Mihai care venise cu el acolo. Declarația dată în fața procurorilor militari chiar la începutul anului 1990 descrie imaginea unui băiat devenit bărbat, care a protejat-o pe fata de lângă el. „Gâțlan Mihai a fost lovit de prima mașină cu fata (botul), a căzut, dar s-a ridicat imediat. După ce a trecut și a doua mașină s-a tras din ea de către persoane imbrăcate în haine militare. Atunci, Mihai a căzut împușcat în cap, iar Șoferul a fost lovit la cap, a pierdut controlul asupra volanului, iar camionul a intrat în plin în mulțimea adunată acolo. Atunci, Mihai Gâțlan a fost rănit pentru prima dată. Acest moment dramatic este descris de

Tatăl lui Mihai nu a aflat despre moartea fiului său decât peste câteva zile, după ce a ieșit din sediul CC. „L-am adus acasă. Era desfigurat și avea toate oasele fracturate. Niște martori mi-au relatat că el a fost împușcat prima dată de un militar din cel de-al doilea camion. O rană gravă, dar, dacă ar fi fost dus imediat la un spital, avea șanse mari să scape. Iar niște locatari din blocul de deasupra Sălii Dalles mi-au povestit că, după prima salvă, un alt militar s-a apropiat de el și l-a împușcat în cap de la mică distanță. Apoi l-au târat de păr. Ceva mai târziu, oamenii speriați, care încercau să fugă de acolo, l-au călcat în picioare.“ Mult mai sec, verdictul Institutului de Medicină Legală menționează, fără a clarifica nimic: „Cădavrul prezintă următoarele leziuni de violență: Plagă delabrantă sprâncenoasă stângă. Excoriații multiple hemifază stângă. Plagă transfixiantă la brațul drept, de 0,5 cm pe fata externă și de 2/3 cm, cu fractură de humerus. Plagă rotundă cu diametrul de 0,9 cm, cu margini pergamentate, localizată latero-toracal drept în omega superioară“. Adică exact rănile letale prin împușcare. Iar, mai departe, actul medico-legal menționează, în contradicție cu spusele martorilor: „Impușcarea s-a produs cu o armă de calibru probabil de 0,7 milimetri, de la o distanță de 20-100 de metri (în funcție de tipul armei) prin tragere foc cu foc, de la dreapta la stânga în raport cu victima. Proiectilul a traversat brațul drept și humerusul, ceea ce i-a atenuat mult forța, astfel încât a fost reținut în cavitatea toracică“. Cine i-a împiedicat pe anchetatori să scoată glonțul și astfel să identifice tipul de armă? Iar apoi, pornind de la această informație, să-l descopere pe militarul care a folosit arma cu care a fost împușcat Mihai Gâțlan? Bineînțeles că absolut nimic. Motiv pentru care ucigașul lui Mihai nu a fost niciodată deranjat de nimeni și se plimă și acum în libertate. Cum la fel de liberi sunt, de 20 de ani încoace, cei mai mulți asasini care și-au făcut de cap în timpul Revoluției. Acum, singura mărțurie a masacrului de la Sala Dalles este placa comemorativă care ne atenționează că „Aici au murit eroi adevărați – 21 Decembrie 1989“.

Vasile SURCEL

RADIOGRAFII CULINARE

N-A FOST SEMN RĂU!

Era vineri. Zi de cumpărături. Toată noaptea m-am gândit ce să fac de mâncare, cum să obțin ceva și alte astfel de întrebări fără răspuns. Dimineața m-am trezit buimăcă și neliniștită. Pe traseul obișnuit nu se întâmpla nimic. Nimeni nu înjură, nimeni nu bombănea și toți aveau un aspect cât se poate de mohorât, a semn rău. La Bellu am prins un 173, am ocupat și un scaun. Neliniștea îmi creștea. Când am trecut pe lângă Piața George Coșbuc am zărit la magazinul de pește un camion care descărca lăzi mari pline cu ceva greu. M-am ridicat ca arsa și, cum a oprit autobuzul, am sărit jos. M-am întors și m-am repezit spre magazin. La ușă erau deja doi bătrâni care „puneau moțul la coadă“, adică erau primii. Întreb ce marfă a adus și mi-au zis: „Chilcă“. Chilcă? „Da, proaspătă! Primii zece iau cât doresc.“ Așa era aranjamentul. Nu știam ce să fac. Să stau la rând până descărcau toată marfa?! I-am rugat pe bătrâni să-mi tină rândul până dau eu telefon ca să mă învoiesc și, ca să mă creadă serioasă, le-am lăsat sacoșă, ca să-mi tină rândul. Am țâșnit spre telefonul public de lângă măcelăria pustie.

Am sunat pe șefu' și i-am zis unde sunt. El m-a întrebat câte kilograme dă și îi spun că pot să iau câtă vreau, pentru că eram a treia. Dar n-aveam bani. Îmi zice să stau la rând că vine la mine. M-am întors, am recuperat sacoșă și i-am infor-

mat pe colegii de coadă că mai vine cineva. Am stat noi preț de o jumătate de oră și nu se așeza nimeni în spatele nostru. Unul dintre bătrâni începu să facă glume pe seama unor femei care treceau prin pasajul din piață. Apăru și șefu'. Venea degrabă, pentru că parcă se mașina în spatele pieței și nu văzuse că eram doar trei înși la coadă. În mâini avea mai multe sacoșe. După ce s-a salutat cu bătrânii s-a așezat lângă mine. L-am întrebat ce face cu sacoșele și a zis că sunt pentru pește, că vor și Gina, Mihaela, Coca, Anișoara, Mariana, Rozal. L-am întrebat cât ia fiecare și mi-a zis senin că două kilograme. „Le ducem cu mașina“, mă lămuri el. Într-un timp, coada se transformase într-un codoi lung de vreo zece metri. Ca de obicei, ultimii începuseră să vocifereze și să restricționeze cantitatea, ca să ajungă la toți“. În sfârșit, camionul se urni din loc, unii din coadă începură să se imbulzi cu gând ticălos de a intra în față, numai că bătrâneii mei erau versați, s-au proțâpât zdravăn pe picioare și i-au împins cât colo pe intruși astfel încât am intrat „cinci persoane, nu mai mult“, după cum a zăbierat unul dintre vânzătorii. Au cumpărat bătrânii câte două kilograme și l-am împins în față pe șefu', care a început să deschiadă pe rând cele șase sacoșe în care a băgat câte două kilograme de chilcă. În sacoșă mea au intrat trei kilograme și într-

la, pe care o aveam la mine, patru kilograme. Șefu' a scos banii, a achitat toată marfa și, cu sacoșele cât mai strânse una în alta, am ieșit. Am mers glonț la mașină, unde am deponat poverile și am tăiat-o ca la raliu. Toate sacoșele erau pe podeaua din spate și miroseau cât puteau, parcă în bătaie de joc. La poartă a intrat primul șefu', care s-a postat strategic în fața geamului ofițerului de serviciu, ca să nu mă vadă pe mine, și, după ce am țâșnit spre intrarea scării care ducea la noi în birou, s-a desprins și el din loc. Ajunși în birou, l-am umplut cu miros de chilcă proaspătă. Toate solicitantele s-au prezentat bucurătoare. Păi, cum să nu? Stai pe scaun și primești pește! Numai că șefu' a dat o lege: „Cine așteaptă încă datele pentru lucrare curată pește! Cine a primit datele, după ce termină și predă, curăță pește! Și tot așa, că... să-mpute până ajungem acasă! Dați-i sare!“, după care s-a dus să spele podeaua mașinii, iar „albinele“ la muncă. Ce manichiură, ce „Diorella“! Nimic nu stătea în calea mirosului de pește! Cum intra cineva strămba din nas, încerca să înțeleagă, ne privea bănuitor și oripilat căuta ieșirea. Șefu', de cum a venit de la er curat, a început să rădă și mi-a zis: „Știi bancul ăla cu orbu'...?“. Îl știam! Ei și? Chilca prăjită era bună!

Veronica BECTAȘ

ARTICOLUL ZILEI

CINEAȘTII ȘI VIOARA LUI INGRES

Ingres, după ce picta fascinant de real și iluzorii totdeauna, își uimea prietenii. Încă o dată, cântând la vioară. Sunt destui artiști care își dedăblează viața cultivând arte adiacente. De curând, o expoziție de caricaturi semnate de regizorul de film Ettore Scola surprindea prin pitorescul foarte personal. Un portret al lui Fellini e surprinzător prin acuitatea redării personalității felliniene. Să amintim și de talentul de grafician al lui Fellini? Sau al lui Eisenstein? Oamenii de film se răzbuună parca pe încercarea ce le-o impune tehnica și se exprimă cu dezvoltură în arte mai libere. Să amintim memorialistica regizorilor noștri Paul Călinescu și, mai demult, cea a lui Jean Mihail. Caricaturile semnate de Jean Georges sau cupletele sale pline de un voit haz desuț?... Deseene celebre ale lui Gopo? Sau poezia extrem de originală a lui Mihai Teclu, elaborată sub strictețile activităților sale de regizor secund? Expozițiile de pictură portretistică semnate de Ion Maritan, scenografi... Și alți scenografi: peisagistica de puternică și originală coloristică

a gușelor expoziției lui Ladislav Labancz, scenograf și creator de animație: pictura fovistă a lui Mihai Beciu; pictura de sevalet deosebit de rafinată în portretistica Cristinei Păunescu... Cu multă încântare remarcam, nu de mult, grafica de subtilitate și mobilitate tehnică a Gabrielei Nicolaescu; afirmat pictor de costume, inginerul de sunet Dan Ionescu e bariton de performanță în orele sale pierdute, iar colegul său, inginerul Valentin Bude, e violonist... Unii regizori sunt actori... Unii operatori, artiști fotografi – dintre care Dinu Lazăr merită specială atenție. Ceea ce publicul următor al acestor producții adiacente ale cineaștilor nu știe este efortul teribil de voință în a cultiva aceste... „violon d'Ingres“, căci munca în cinematografie este extrem de dură, epuizantă chiar, și mai ales acaparatoare. A reuși după multe ore petrecute în echipa sa de filmare în câmp, adesea în picioare, sub bătaia vântului sau în uzina cu zgomotele ei asurzitoare, răgușind în efortul de a te face înțeles, ori în nopți friguroase când se așteaptă, amorțind și

ătipind, un actor sau un reflector... A reuși după aceste veritabile probe de voință și rezistență fizică să intruchipezi frumosul într-o altă artă, de suflet, pe lângă cea pe care o slujești până la epuizare, este un adevărat miracol. Iată-l de curând pe Ovidiu Bose Paștina animat de o pasiune acaparantă pentru arta vestimentației sau pentru spectacolul sunet-lumină-video... Iată o expoziție de pictură desen-acuarelă, văzută de curând, a pictoriței de costume asistentă Rodica Olteanu. Sensibilă investigație psihologică dovedesc portretele (pictură și desen), iar acuarelele ei, o delicată tușă. Sunt lucrări realizate în paralel cu munca la filme dure, pretențioase. Demne de reținut sunt miniaturile picturale, ca și compozițiile de mari proporții ale Paiei Popescu, creator în filmul de animație. Ele reprezintă mircolul unei pasiuni, al unei voințe creatoare... Cineaștii, vedem, se exersează cu sărg și rodnice și vioara lui Ingres!..

Savel Știopul
Cinema, nr. 10/1989

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri, numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** *10,9 LEI*
CEL MAI CITIT ZIAR DE CALITATE
www.jurnalul.ro

Cărțile se distribuie la chioșcuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

STEAUA ȘI DINAMO, APROAPE DE PRIMĂVARA EUROPEANĂ

Steaua, în Cupa Campionilor Europeni, Dinamo, în Cupa Cupelor, Victoria și Flacăra Moreni, în Cupa UEFA. Acestea au fost echipele care au reprezentat România în ediția 1989-1990 a competițiilor europene intercluburi.

În primul tur, beneficiind de statutul de capi de serie, Steaua și Dinamo au avut parte de adversari mai mult decât modeste. Astfel, campioana României a întâlnit-o pe câștigătoarea titlului în Islanda, Fram Reykjavik, în vreme ce gruparea din Ștefan cel Mare a dat piept cu deținătoarea Cupei Albaniei, Dinamo Tirana. Chiar și fără să facă o mare risipă de efort, „militarii” s-au impus în ambele manșe, 4-0 pe teren propriu și 1-0 în deplasare, și au obținut calificarea în turul al doilea. Pentru Dinamo, al cărei parcurs european avea să se încheie în primăvara lui '90, tocmai în semifinale, dubla confruntare cu albanezii avea să fie însă mult mai dificilă decât se anticipa. „Roș-albii” au pierdut în prima manșă, la Tirana, cu 1-0, iar două săptămâni mai târziu, la București, chiar dacă Mateuț și Mihăescu au înscris rapid golurile necesare calificării, au tremurat până la ultimul fluier al arbitrilor, viitorilor lor om de gol, Sulejman Demollari, ratând câteva ocazii foarte mari la poarta lui Bogdan Stelea.

Spre deosebire de Steaua și de Dinamo, care au acces în turul secund al Cupei Campionilor Europeni, respectiv al Cupei Cupelor, Victoria și Flacăra Moreni, aceasta din urmă aflată la debutul său în competițiile continentale intercluburi, n-au avut nici o șansă să depășească turul inaugural al Cupei UEFA. Asta pentru că sortii le-au fost complet defavorabili, FC Valencia, adversara ce i-a fost hărăzită Victoriei, și FC Porto, echipa cu care a dat piept Flacăra, fiind, ca și în prezent, două dintre numele grele pe harta fotbalistică a Europei. În ambele cazuri soarta calificării s-a decis încă din prima

manșă, când Victoria lui Florin Halagian a pierdut fără drept de apel în Spania, scor 1-3, iar Flacăra s-a inclinat, scor 0-2, în Portugalia. Mecuriile revanșă n-au produs nici o schimbare notabilă, astfel că Flacăra a cedat și la Moreni, scor 1-2, în timp ce Victoria „doar” a remizat cu Valencia, scor 1-1, rezultat onorabil, dar insuficient pentru ca bucurăstii să dea lovitură.

Norocoase la tragerea la sorti a meciurilor din turul întâi, Steaua și Dinamo au fost ocolite de șansă în momentul în care s-a stabilit țintarul fazei a doua a competițiilor europene, acestea desfășurându-se în urmă cu 20 de ani numai în sistem eliminatorkiu. Steaua a dat peste campioana Olandei, PSV Eindhoven, nimeni alta decât câștigătoarea ediției 1987-1988 a CCE, în timp ce lui Dinamo i-a ieșit în cale multipla campioană a Greciei, Panathinaikos Atena. În ciuda valorii confirmate a adversarelor lor, Steaua și Dinamo au trecut cu bine peste prima manșă. „Roș-albaștrii” au învins PSV pe teren propriu, scor 1-0, prin golul înscris de Lăcătuș în minutul 16, iar Dinamo s-a impus la Atena, scor 2-0, prin golurile marcate de Răducioiu (minutul 57) și Mateuț (minutul 66). În Ghencea au jucat echipele: Steaua - Lung - D. Petrescu, Bumbescu, Iovan, Ungureanu - Mujnai, Rotariu, Hagi, I. Dumitrescu - Lăcătuș, Balint (min. 58 Grigoraș), PSV: Van Breukelen - Gerets, Nielsen, Koot, Heintze - Elerman (min. 46 Linskens), Van Aerle, Lerby - Romario (min. 78 Gilhaus), Kieft, Povlsen. În meciul din capitala Greciei s-au confruntat următoarele garnituri: Panathinaikos: Sarganis - Hagiatanasiu, Kalizakis, Mavridis, Kalazis - Andoniu, Diamhos (min. 75 Georgakopoulos), Vliomopoulos, Georgamilis (min. 81 H. Kolev) - Saravakos, Samaras. Dinamo: Stelea, Mihăescu, Rednic, Andone, Klein - Sabău, Lupescu (min. 72 Timofte), Mateuț, Lupu - Vaișcovic,

Hagi (stânga) făcea adesea spectacol și în confruntările din cupele europene. FOTO: Revista Sport

Răducioiu (min. 85 C. Zamfir). La o simplă parcurgere a numelor jucătorilor care activau atunci la PSV, ies în evidență fotbaliști de clasă mondială, cum ar fi brazilianul Romario, care a făcut apoi istorie la FC Barcelona și a câștigat cu naționala țării sale titlul suprem în 1994, Gerets, internațional belgian, Van Breukelen,

Van Aerle și Kieft, câștigători ai titlului european în '88 cu naționala Olandei, Povlsen, Heintze, Lerby, toți internaționali danezi. O adevărată panoplie de vedete, care avea să incline până la urmă decisiv balanța în privința calificării în sferturile de finală ale competiției, meciul de la Eindhoven fiind unul de coșmar pen-

tru trupa lui Anghel Iordănescu. Dar până atunci însă, în urma rezultatului înregistrat în tur, Steaua avea prima șansă să accedă în primăvara europeană, la fel cum Dinamo, după succesul net din Grecia, era favorită la calificarea în „sferturile” Cupei Cupelor.

Marius MIHALCEA

DIN PRESA EXILULUI

Ungaria devine azi „Republica democrată”

Budapesta a condamnat Uniunea Sovietică pentru intervenția militară din 1956.

Budapesta - Începând de astăzi, Ungaria devine „Republica democrată” și renunță la titlul de „Republica populară”. Aceasta, în urma unei hotărâri adoptate săptămâna trecută de Parlamentul ungar în cadrul măsurilor de liberalizare din această țară. Declararea Republicii democratice coincide cu aniversarea a 33 de ani de la răscoala din 1956 de la Budapesta.

Într-o acțiune fără precedent, noul Partid Socialist ungar a adoptat vineri o rezoluție în care condamnă Uniunea Sovietică pentru că a trimis tancurile să zdrobească răscoala din 1956. „Nici o putere nu are dreptul să împiedice eforturile unei națiuni pentru schimbări sociale și politice printr-o intervenție militară din afară”, se spune în rezoluție. „Ne dezicem de inter-

venția militară sovietică din octombrie-noiembrie 1956.”

În același timp, Parlamentul maghiar a decis ca la alegerile generale din martie anul viitor să participe mai multe partide. Mathyas Soroush, care urmează să devină președintele provizoriu al Republicii Democratice Ungare, a declarat că este posibil ca Ungaria să devină un stat neutru, după modelul Austriei sau Finlandei.

Într-un interviu acordat săptămânalului vest-german Der Spiegel, primul-ministru, Miklos Nemeth, a spus că reformele democratice introduse în Ungaria vor fi aplicate indiferent de evoluțiile din Uniunea Sovietică, dar ele pot înregistra un regres dacă „perestroika” va eșua în URSS. „Să ne ajute Dumnezeu dacă perestroika va fi frântă sau va eșua în întregime. Așa ceva va fi rău pentru toată lumea”, a spus Nemeth. Viața noastră, 23 oct. 1989

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Emoție la Budapesta

Cotidianul Le Monde scria, la 25 octombrie 1989, despre trăirile contradictorii ale maghiarilor la sfârșitul lui octombrie, care pe de o parte sărbătoreau ieșirea oficială din socialism, pe de altă parte, se confruntau cu perspectiva unor transformări economice și sociale care nu excludeau criza.

Înțelegem și împărtășim emoția resimțită luni, 23 octombrie, de populația Budapestei, și fără îndoială a întregii Ungarii: proclamarea unei republici ungare care, în sfârșit, nu se mai pretinde „populară” coincide cu a 33-a aniversare de la insurecția din 1956, reprimată în sânge de Armata Roșie.

Pentru cei care își amintesc de masacrul de la Budapesta, imaginea de bucurie și de reculegere de luni din capitala Ungariei ar putea părea surrealistă. Acolo unde atâtădată erau ruine în flăcări, blindate, cadavre mitraliate, civili fugând era loc acum un fel de chermăz, gravă sau veselă, în funcție de momentele zilei. Nici furzi, nici topoare, nici drapele roșii la orizont, doar un popor, încă puțin sovăielnic, care își regăsește identitatea călcată în picioare timp de 40 de ani.

Nu este oare un pic prea frumoasă această sărbătoare? Se poate vorbi într-adevăr de o a IV-a Republică Ungară, atunci când Constituția este încă în vigoare, chiar dacă a fost serios modificată și se pregătește una nouă pentru anul viitor? Se poate vorbi într-ade-

văr de un nou regim, atât timp cât alegerile libere programate pentru prima parte a anului 1990 nu au avut încă loc? Cu atât mai mult cu cât regele transformare, cu un simplu gest de hocus-pocus, a Partidului Comunist în partidul socialist te pune puțin pe gânduri.

Ungaria nu este decât la începutul unui lung drum spre independență. Această independență trebuie să înceapă în primul rând prin redresarea unei economii în derivă (...). Sunt încă multe pe malurile Dunării care nu așteaptă decât o agravare a crizei economice pentru a încerca să capitalizeze toate nemulțumirile. Sunt destui aliați care abia așteaptă asta în celelalte țări din Europa Centrală, în RDG (chiar dacă acolo începe să bată o briză nouă), în Bulgaria, în România, unde despotul Ceaușescu asistă cu deznădejde și spaimă la democratizarea unui inamic tradițional, nu în ultimul rând Cehoslovacia. „Pravda din Bratislava” stigmatiza luni „lovitura politică de stat, realizată pe cale parlamentară, fără consultarea largilor pături de populație.” Păturile largi de populație au ieșit totuși în stradă la Budapesta și nimeni nu pare să dezaprobe această lovitură. Sunt oare toți atât de timizi?

InfoMina

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

Notariatul de stat al Municipiului București încadrează prin concurs, conform legii, traducători pentru limba rusă și germană.

IPA Comprodoop, cu sediul în București, Strada Emil Bodnăraș numărul 52, Sector 6, încadrează conform Legii 12/1971 muncitori în pază, croitori lenjerii, tehnician normator, blănari și șef atelier produse nealimentare.

Institutul pentru ocrotirea mamei și copilului încadrează: laborant cu liceul sanitar, magaziner (bărbați), zugrav și zidar.

Caut persoană îngrijire doi copii de 2 și 5 ani, la domiciliu, cartier Colentina.

VĂNZĂRI

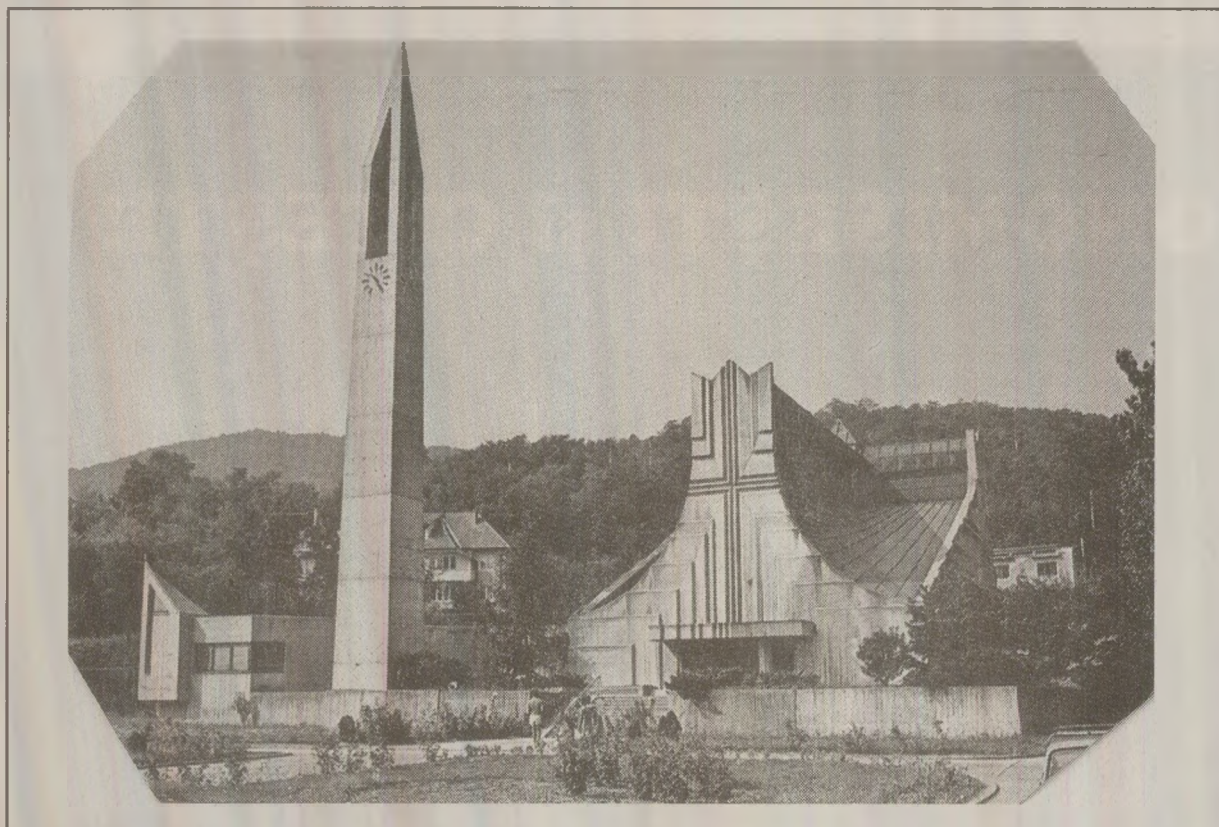
Vând căruț sport, landou, țarc, clăpări: Caber, Kastinger măsura 36, San Giorgio 43, Lange CFX 45, schiuri Blizzard, legături M4 de 1,85 Elan-RC cu M 40.

Vând Wartburg 312, stare foarte bună, Fiat 1800, foarte bun pentru adaptare Diesel.

Vând bicicletă medicală, somiera (o persoană), cu saltă, Dacia 1300. Vând amplificator performanțe 175 W Sinus, pick-up tangential, automat, ambele Pioneer, noi.

amintiri

SALUTĂRI DIN... ORȘOVA!

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ!

Diferențe între armata estică și cea vestică

Oricâte probleme sociale ar ridica, armatele de recruți au un mare avantaj în fața celor profesioniște: sunt mult mai ieftine. Autoritățile militare sovietice s-au folosit de acest argument împotriva sugestiilor ca URSS să treacă la o armată de voluntari. Recruții sovietici sunt plătiți cu nimic mai mult decât banii de buzunar, în prezent. Pe de altă parte, un soldat din armata americană este plătit cu 800 de euro pe lună, iar unul britanic cu echivalentul a 900 de euro pe lună. Chiar și țările NATO care se bazează pe recruți plătește de departe mai mult pentru trupele lor decât țările din Pactul de la Varșovia. De exemplu, Germania de Vest aloca 44% din bugetul ei pentru apărare, pentru costurile de personal, în timp ce Uniunea Sovietică rezervă în acest scop doar 8%.

Într-un interviu recent la televiziunea sovietică, mareșalul Sergei Akhromeev - fost șef al Marelii Stat Major, în prezent consilier al președintelui sovietic Mihail Gorbaciov - a demonstrat imposibilitatea de a avea recruți sovietici cu salarii comparabile cu cele oferite de NATO. Alocând 300 de ruble, sau aproape 470 de dolari conform cursului oficial, ca salariu rezonabil, lunar, el a observat că s-ar mai adăuga între 12 și 16 miliarde de ruble la așa restrânsul buget de apărare sovietic.

Argumentul forte al lui Akhromeev împotriva armatei voluntare totuși se referă la condițiile de locuit. „În fine, la urma urmei, a spus el, dacă ai o armată voluntară, soldații

trebuie să locuiască în apartamente.” Toți recruții sovietici sunt în prezent cazați în barăci, iar forțele armate sovietice ar avea nevoie de construirea a 1.500.000 de apartamente, potrivit calculelor lui Akhromeev - evident, o misiune imposibilă.

Dacă renunțarea la recruți nu este o opțiune practică pentru țările Pactului de la Varșovia, trecerea la forțe armate de mai mici dimensiuni deschide posibilitatea de a reduce numărul bărbaților înrolați și, la fel, scutirea serviciului militar, sau și, scurt și alta. Reducerile militare unilaterale ale Uniunii Sovietice, când s-a renunțat la 500.000 de bărbați din armată, a fost probabil un factor care a influențat recenta decizie a guvernului sovietic de a lăsa la vatră mai devreme 176.000 de foști studenți ale căror studii au fost întrerupte din cauza serviciului militar. Ministerul de Apărare polonez a anunțat că serviciul militar obligatoriu va fi redus de la doi ani, cât este în prezent, până la 18 luni, în 1991 și Cehoslovacia intenționează să facă aceleași modificări chiar mai curând; generalul Ferenc Karpati, ministrul maghiar al Apărării, a spus că serviciul militar obligatoriu din țara sa ar putea fi redus la 12 luni, „în câțiva ani”.

Au nevoie marinarii de mai multă instrucție? Până de curând, țările Pactului de la Varșovia, care dețin flotă militară, adică exceptând Ungaria și Cehoslovacia, prevăd un serviciu militar mai lung pentru recruții care servesc pe nave, față de restul recruților. Unele

țări, precum Bulgaria și Cehoslovacia, prevăd ca militarii de la graniță să facă, de asemenea, mai mult timp armata. În Uniunea Sovietică, serviciul militar la marină este prelungit cu un an. Rațiunea din spatele acestui fapt este că o navă conține echipament mult mai complicat și ar fi greu să fie stăpânit doar după 24 de luni. Cum tehnologia avansată a devenit o parte integrantă a tuturor sistemelor de armament, această justificare dubioasă devine din ce în ce mai greu de crezut. În martie anul acesta, ziarul militar Krasnaya zvezda a publicat un articol scris de un ofițer de nave din Flota Baltică. Când a fost întrebat de ce oamenii trebuie să servească doi ani în Armată și trei ani la Nave, ofițerul a dat un răspuns standard, dar nici el, nici ziaristul nu au părut convinși. „Astăzi nu se poate ignora faptul că anul în plus de la Marină este perceput de mulți drept o violare a principiilor de justiție socială. Datoria constituțională este aceeași pentru toți, dar în practică lucrurile stau oarecum altfel, iar realitatea nu poate decât să aducă mai mult prestigiu serviciului militar la Marină”.

În practică, această nedreptate afectează doar un număr mic de recruți, dar este chiar și așa o închinătate. Radio Europa Liberă (München) - Raport al secției de cercetare, condusă de dr M. Șafir. Document din „Arhiva 1989”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca (Traducere din limba engleză de Eliza DUMITRESCU)

tv 23 octombrie 1989

19:00 Telegazeta

19:30 Partid și țară - o unică voință

Deplină aprobare de întregul nostru partid și popor a propunerii privind reorganizarea tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de secretar general al Partidului Comunist Român și a documentelor pentru Congresul al XIV-lea

19:45 Citorii ale Epocii de Aur

O cetate a muncii și creației revoluționare

Redactor Anca Fusariu

20:05 România la TIB '89

Exportul - prioritate absolută a economiei românești

Redactor Octavian Cepraga

20:25 Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie

Versuri patriotice, revoluționare

20:40 Știința pentru toți

Redactor Ștefana Bratu

21:05 Din lumea capitalului. Documentar

Redactor Florin Mitu

21:20 Tezaur folcloric

Cu dragoste de neam și țară

Cântecul, dansul și portul popular

mărturie peste timp ale devenirii noastre

Redactor Marioara Murărescu

21:50 Telegazeta

22:00 Închiderea programului

vremea

Vremea a fost predominant frumoasă și caldă, iar cerul variabil mai mult senin în sudul și estul țării. Cu totul izolat sunt posibile ploie slabe sau burșnițe în partea de nord și centrală a teritoriului. Vântul a suflat slab până la moderat, prezentând unele intensificări în zona de munte, cu viteze de până la 55 km pe oră. Temperaturile maxime în scădere ușoară în nord, cuprinse între 16-24 grade, mai coborâte în depresuni și în zona de munte.

ÎN PRODUCȚIE

ORIZONTAL: 1) Bazin cu resurse energetice solide. 2) Condiție esențială a bunei activități productive. 3) Arată direcția de deplasare - Mărunț - Creț de fier de roată. 4) Se referă la intensitatea curentului electric - Jumătate de doză! 5) Bază de aprovizionare (abr.) - Primele raboteze! - Iscusit în activitate. 6) Fundamental pentru existență - Oxid de carbon. 7) Roți mai mici - Lucrător agricol. 8) Folosită în industria confecțiilor - Bară metalică. 9) A pune la punct o instalație -

Feroviar. 10) Avânt în muncă - Teancuri de produse.

VERTICAL: 1) Cooperare în producție. 2) Metal folosit în industrie - Utilizat în construcția de mașini. 3) Curge! - Energie. 4) Furnizează curent electric - Bucăți de lemn! 5) Angajament indeplinit - Pronume. 6) Intrând - Aici. 7) În realizare! - Marcat. 8) Instalație de iluminat - Recipiente pentru produse. 9) A scoate din rădăcină - La zăgrăvit! 10) Mijloc de emisivitate a materiei prime.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Informația Bucureștilui 1989